

Bruxelles, den 20.3.2023
COM(2023) 174 final

2023/0087 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

**om ændring af forordning (EU) 2022/1369 for så vidt angår forlængelse af
reduktionsperioden for foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og
stærkelse af rapporteringen og overvågningen af deres gennemførelse**

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I løbet af det seneste år er gasforsyningerne til EU fra Rusland blevet afbrudt som et bevidst forsøg på at bruge energi som et politisk våben. Rusland har i mange år været EU's største gasleverandør. Historisk set har EU været afhængig af Rusland for mere end 40 % af sine gasforsyninger. Gasforsyningen er faldet konstant siden februar 2022. Gastilstrømningen via rørledningerne fra Rusland udgjorde mindre end 10 % af EU's gasimport i januar 2023. Tolv medlemsstater har aktiveret første eller andet kriseniveau i henhold til den fælles EU-klassificering som fastsat i forordning (EU) 2017/1938 om gasforsyningsikkerhed. Dette forsyningschok har allerede haft betydelige konsekvenser for prisniveauet og prissvingningerne for gas og el, for inflationen, for den generelle finansielle og makroøkonomiske stabilitet i EU og for alle borgerne.

Mens EU i mellemtiden aktivt har diversificeret forsyningskilderne for at kompensere for det kraftige fald i gasimporten fra Rusland, er der en realistisk udsigt til en fuldstændig og langvarig afbrydelse af den resterende gas fra Rusland, hvad øjeblik det skal være. EU skal være forberedt på en afbrydelse og træffe forebyggende foranstaltninger for at afbøde virkningerne af eventuelle omfattende forsyningsafbrydelser. Et stort flertal af EU-borgerne (84 %) er enige i, at EU bør mindske sin afhængighed af russiske energikilder hurtigst muligt. Endvidere tilkendegiver 81 %, at de har truffet foranstaltninger for at reducere deres eget energiforbrug¹.

Derfor fremsatte Kommissionen den 20. juli 2022 et forslag til Rådets forordning om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas, som i sidste ende blev vedtaget af Rådet den 5. august 2022 som forordning (EU) 2022/1369. I de seneste måneder har medlemsstaterne arbejdet omhyggeligt og vedtaget foranstaltninger, der har til formål at reducere deres respektive gasefterspørgsel med 15 % som fastsat i ovennævnte forordning. Dette har ført til en effektiv reduktion af efterspørgslen efter gas i hele EU med 19 % mellem august 2022 og januar 2023.

På trods af den reduktion af efterspørgslen, som er opnået, og diversificeringen af forsyningen, er der fortsat alvorlige vanskeligheder forbundet med energiforsyningen, hvilket kan påvirke EU's konkurrenceevne og den generelle økonomiske situation. Risiciene omfatter et muligt opsving i LNG-efterspørgslen i Asien, som kan reducere den mængde af gas, der er til rådighed på det globale marked, vejrforhold, der kan påvirke vandkraftlagringen og atomkraftproduktionen og kræve større anvendelse af gasfyret elproduktion, og visse yderligere afbrydelser af gasforsyningen, som kan påvirke fyldningen af de underjordiske gaslagerfaciliteter, hvilket er nødvendigt for en sikrere vinter 2023-2024. I modsætning til den foregående fyldningssæson kan der i fyldningssæsonen 2023 desuden ikke regnes med de 60 mia. m³ russisk rørledningsgas, der stadig blev importeret til EU i 2022.

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>.

Det Internationale Energiagentur anslår i sin rapport af 12. december 2022, at der kan opstå mangel på gas i 2023, medmindre de foranstaltninger, der allerede er truffet i Unionen, suppleres med yderligere foranstaltninger til at erstatte eller spare gas. Desuden udarbejdede Kommissionen en ledsagende rapport om evalueringen af forordning (EU) 2022/1369 i henhold til forordningens artikel 9 med en analyse af den opnåede reduktion af efterspørgslen, risiciene og mulige scenarier for udbuddet og eventuelle mangler indtil udgangen af næste vinter². Rapportens resultater viste, at en fortsat reduktion af efterspørgslen på 15 % indtil udgangen af marts 2024 er nødvendig for at sikre, at medlemsstaterne kan opfylde oplagringsmålet på 90 % i forordning (EU) 2022/1032, og for at sikre et tilstrækkeligt udbud og en tilstrækkelig efterspørgsel i vinteren 2023/24, hvilket er afgørende for gasforsynings sikkerheden. Uden en fortsat reduktion af efterspørgslen, vil gaslagrene være udtømte i slutningen af vinteren 2023-2024, hvilket kan føre til gasmangel og forsyningsafbrydelser.

Det fremgår endvidere af rapporten, der er baseret på artikel 9, at det kun ved en forlængelse på tolv måneder kan sikres, at lagrene fyldes tilstrækkeligt op i løbet af sommeren. Scenarierne med kortere perioder for reduktion af efterspørgslen vil være utilstrækkelige til at garantere forsynings sikkerheden i slutningen af vinteren 2023-2024. En forlængelse af reduktionsperioden fra august til marts ville derimod ikke give tilstrækkelig tid til at fylde lagrene til det passende niveau på 90 % og ville føre til alvorlige problemer med forsynings sikkerheden hen imod slutningen af næste vinter. Koldt vejr alene ville næsten fuldstændig tømme lagrene inden den 31. marts 2024. Alternativt ville en forlængelse fra april til oktober medføre, at lagrene bliver næsten fuldstændig udtømt inden den 31. marts 2024, selv uden lave temperaturer og uden nogen af de andre risici, der er analyseret yderligere i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene. Med andre ord kan forlængelser på under tolv måneder føre til hamstring, høje priser og mulige mangler og at de europæiske aktører overbyrder hinanden.

En længere periode på tolv måneder fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 vil mindske muligheden for prisstigninger og dermed begrænse medlemsstaternes udgifter til køb af gas for de samme mængder. Desuden giver en forlængelse med en reduktionsperiode på tolv måneder større fleksibilitet til at tage hensyn til medlemsstaternes forskellighed. Nogle medlemsstater finder det lettere at reducere efterspørgslen om sommeren (frontloading), mens andre finder det lettere at reducere efterspørgslen om vinteren (backloading). En kortere reduktionsperiode vil ikke give mulighed for denne fleksibilitet. Desuden vil en tolv måneders reduktionsperiode give mulighed for fleksibilitet mellem sektorerne: da boligsektorens efterspørgsel er lav om sommeren, vil en forlængelse fra april til oktober lægge en uforholdsmæssig stor byrde på industrien og den mindre fleksible energisektor, som er afhængig af tilgængeligheden af alternative energikilder.

I betragtning af risiciene i forbindelse med den russiske forsyning, vejrforholdene og udviklingen på det globale gasmarked i 2023 er det derfor nødvendigt at forlænge reduktionen af efterspørgslen i samme grad efter udløbet af perioden i forordning (EU) 2022/1369 og inden begyndelsen af fyldningssæsonen og at videreføre denne reduktion i en periode på tolv måneder indtil den 31. marts 2024.

² Rapport fra Kommissionen til Rådet om evaluering af forordning (EU) 2022/1369 (COM(2023) 173) og ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SWD(2023) 63).

Ud over at garantere forsyningssikkerheden vil en reduktion af efterspørgslen lette de økonomiske vanskeligheder, idet prisudsvingene mindskes, og det tunge pres på gasmarkedet lettes. Selv om de værste økonomiske virkninger indtil videre er blevet afværget i 2022, er de globale gasmarkeder fortsat meget pressede i 2023. Gaspriserne nåede i 2022 et hidtil uset højdepunkt med en maksimalpris på over 320 EUR/MWh den 26. august, og de ligger nu under 45 EUR/MWh. Gaspriserne ligger dog stadig på et niveau, der er dobbelt så højt som den historiske norm.

Den samme ånd af solidaritet, der har været fremherskende i forbindelse med vedtagelsen og anvendelsen af forordning (EU) 2022/1369, bør føres videre. Den retlige ramme for gasforsyningssikkerhed, som er fastsat i forordning (EU) 2017/1938, er fortsat utilstrækkelig til at tackle langvarige afbrydelser, som kan føre til ukoordinerede tiltag fra medlemsstaternes side, true forsyningssikkerheden i nabomedlemsstater og pålægge Unionens industri, forbrugere og det indre marked en yderligere byrde. Mens nogle medlemsstater er mere udsatte hvad angår afbrydelser end andre, vil eventuelle vanskeligheder eller mangler i forbindelse med gasforsyningen have en negativ indflydelse på alle medlemsstaternes økonomier. Som beskrevet i meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter" af 20. juli 2022 er det billigere for borgerne og industrien i alle medlemsstater i en ånd af solidaritet at fortsætte med at reducere efterspørgslen på en afpasset og påviseligt håndterbar måde i stedet for senere at blive konfronteret med ukoordinerede nedskæringer. Reduktionen vil fortsætte inden for de nuværende rammer og ikke være kumulativ. Der er tale om en fortsat reduktion på 15 % for perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 i forhold til en referenceperiode fra den 1. april 2017 til den 31. marts 2022 og derfor være identisk med og stå i et rimeligt forhold til den reduktion, der er fastsat i den nugældende forordning. Reduktionen vil udgøre 60 mia. m³, som ikke forbruges i perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024.

På det uformelle møde i Rådet (energi) den 27. februar 2023 drøftede EU's energiministre forberedelserne til næste vinter og derefter. I drøftelserne fremhævedes en bred forståelse af de store vedvarende risici for gasforsyningen i forbindelse med Rusland og det globale LNG-marked, som muligvis står over for en lavere mængde tilgængelig gas som følge af genopretningen af den asiatiske økonomi efter pandemien. Desuden kan der ikke ses bort fra truslerne mod den kritiske gasinfrastruktur til EU's forsyning.

Den foreslåede forordning forlænger derfor forordning (EU) 2022/1369 til den 31. marts 2024 og fastsætter en forlænget reduktionsperiode fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 for at sikre, at reduktionen af efterspørgslen fortsætter i fyldningssæsonen i sommeren 2023 og i vinteren 2023-2024. For at sikre overensstemmelse med den forlængede periode tilpasses perioden for reduktion af efterspørgslen og referenceperioden, datoerne i artikel 5, stk. 5, vedrørende overskydende lagre og evalueringsdatoen i artikel 9 i overensstemmelse hermed.

Forpligtelsen til at overvåge og rapportere om gasforbruget med henblik på vurdering af den opnåede reduktion af efterspørgslen, jf. artikel 8, stk. 1, er blevet ændret fra hver anden måned til hver måned, da det er nødvendigt at have ajourførte tal for effektivt at kunne træffe beslutning om, hvorvidt der skal erklæres en EU-alarmsituation. I betragtning af at der ikke foreligger tilstrækkeligt detaljerede data på EU-plan til at fastslå, hvordan reduktionen af efterspørgslen er blevet opnået, foreslås det desuden at medtage en fordeling af gasforbruget pr. sektor i rapporteringen. Dette bør bidrage til at forstå karakteren af den opnåede reduktion af efterspørgslen, dvs. om reduktion af efterspørgslen udgøres af besparelser, erstatning eller fjernelse af efterspørgsel, og gøre det muligt at fremsætte mere målrettede anbefalinger med henblik på at opretholde EU-industriens globale konkurrenceevne.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Den foreslåede retsakt indeholder midlertidige, forholdsmæssige og ekstraordinære foranstaltninger. Den supplerer eksisterende relevante EU-initiativer og -lovgivning, som sikrer, at borgerne kan drage fordel af sikre gasforsyninger, og at kunderne beskyttes mod omfattende forsyningsafbrydelser.

Den følger logisk eksisterende initiativer såsom REPowerEU, forslaget om en pakke om dekarbonisering af brint- og gasmarkedet og initiativet "Spar på gassen til en sikker vinter". Det foreslåede initiativ supplerer fuldt ud EU-lovgivningen om gasforsyningsikkerhed, hvori der allerede er indført et omfattende regelsæt for bedre at beskytte borgere og virksomheder mod forsyningsafbrydelser. Ved forordning (EU) 2017/1938 blev der bl.a. indført nødplaner, ifølge hvilke medlemsstaterne skal forberede sig på forskellige kriseniveauer og planlægge foranstaltninger, der kan træffes i tilfælde af en national alarmsituation. Forordningen supplerer også Rådets forordning (EU) 2022/2576 om styrkelse af solidariteten gennem bedre koordinering af indkøb af gas, pålidelige prisbenchmarks og udveksling af gas på tværs af grænserne. Der er indført solidaritetsmekanismer, der sikrer, at medlemsstaterne samarbejder på tværs af grænserne for at sikre, at der i tilfælde af forsyningsafbrydelser leveres energi i en given region til de kunder, der har mest brug for det.

Efter den uberettigede og uprovokerede russiske invasion af Ukraine har EU udarbejdet REPowerEU-planen med henblik på at bringe EU's afhængighed af russisk fossilt brændsel til ophør så hurtigt som muligt og senest i 2027. For at opnå dette indeholder REPowerEU-planen foranstaltninger vedrørende energibesparelser og energieffektivitet samt forslag om en fremskyndet udrulning af ren energi til erstatning for fossile brændstoffer i boliger, industrien og elproduktionen. I den forbindelse bygger det foreslåede initiativ på de redskaber, som EU allerede råder over, og det er fuldt ud i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i REPowerEU.

Der blev ved forordning (EU) 2022/1032 om oplagring indført oplagingsforpligtelser som reaktion på den russiske invasion af Ukraine, i forbindelse med hvilke forsyningsknaphed og prisspidsbelastninger ikke kun kan skyldes infrastruktursvigt eller ekstreme vejforhold, men også geopolitiske ændringer, der fører til langvarige eller pludselige forsyningsafbrydelser. Oplagingsforpligtelserne i forordning (EU) 2022/1032 bidrager til at opretholde gasforsyningsikkerheden i vinteren 2022-2023 og de efterfølgende vinterperioder.

I meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter", der blev vedtaget den 20. juli 2022, beskrives de redskaber, som EU allerede har til rådighed til en koordineret reduktion af efterspørgslen, og hvad der ellers skal gøres, for at EU er klar til fuldstændige eller delvise afbrydelser. Det foreslåede initiativ er en reaktion på de øgede risici, der følger af Ruslands krig mod Ukraine, og supplerer fuldt ud de eksisterende regler for forsyningsikkerhed. Det forlænger anvendelsen af reglerne i forordning (EU) 2022/1369 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og anvendelsen af bestemmelserne om erklæring af en EU-alarmsituation. Selv om Kommissionen allerede har mulighed for at erklære en nødsituation på EU-plan, bør muligheden for at erklære en alarmsituation på EU-plan også forlænges. Den nuværende situation viser, at en sådan erklæring af en alarmsituation kan være nyttig for at sikre, at alle medlemsstater træffer de nødvendige forebyggende foranstaltninger for at undgå en energikrise.

Dette forslag om at forlænge den nuværende forordning (EU) 2022/1369, der muliggør en koordineret kriseforberedelse ved at indføre bedre koordineringsregler for efterspørgselsreduktion og skabe mulighed for at indføre obligatorisk reduktion af efterspørgslen efter gas i hele EU, supplerer derfor de eksisterende bestemmelser og nylige initiativer inden for energisektoren, opretholder gasforsynings sikkerheden og sikrer koordinering mellem foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen i hele EU.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget er en ekstraordinær foranstaltning, der skal anvendes i en begrænset periode, og er i overensstemmelse med en bredere vifte af initiativer, der skal styrke Unionens modstandsdygtighed på energiområdet og skabe beredskab til eventuelle nødsituationer, da forslaget forlænger anvendelsen af den nugældende forordning (EU) 2022/1369 indtil den 31. marts 2024. Forslaget er også fuldt ud foreneligt med konkurrence- og markedsreglerne, da velfungerende grænseoverskridende energimarkeder er afgørende for at sikre forsynings sikkerheden i en situation med forsyningsknaphed. Forslaget indeholder passende regler, der sikrer, at nationale foranstaltninger ikke hæmmer konkurrencen eller bringer det indre markeds integritet i fare. Det er også i overensstemmelse med Kommissionens mål i den grønne pagt at sikre en mere koordineret reduktion af efterspørgslen.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for denne retsakt er artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Den nuværende og vedvarende gasforsyningsknaphed udgør en alvorlig forsyningsvanskelighed med hensyn til et energiprodukt i henhold til artikel 122 i TEUF. EU har endnu ikke fuldstændig erstattet den russiske gasforsyning, men er i øjeblikket afhængig af russisk gas for under 10 % af importen af rørledningsgas. En fuldstændig indstilling af denne import ville føre til utilstrækkelige lagerniveauer i november og til en fuldstændig udtømmning af EU's lagre i vintersæsonen og dermed udsætte EU for alvorlige risici i forbindelse med forsynings sikkerheden. Desuden tydeliggør de nuværende usædvanligt høje priser, der er dobbelt så høje som normalt, behovet for en hurtig indsats for yderligere at sænke gaspriserne i Europa og bevare EU-økonomiens globale konkurrenceevne. Derfor har EU's ledere og Kommissionen konstateret, at der er akut behov for at videreføre foranstaltningerne med henblik på en mere koordineret og øjeblikkelig indsats for at være bedre forberedt på eventuelle yderligere gasafbrydelser i løbet af året. De foranstaltninger, der skal videreføres i en begrænset periode i henhold til retsakten, gør det muligt for alle medlemsstater på en koordineret måde og i en ånd af solidaritet at forberede sig på eventuelle yderligere situationer med forsyningsknaphed. En tidsbegrænset forlængelse og målrettede ændringer af de foranstaltninger, der er truffet i henhold til forordning (EU) 2022/1369, vil også gøre det muligt for EU og medlemsstaterne at vurdere virkningen af disse foranstaltninger og foreslå og vedtage permanente ændringer af den generelle retlige ramme for gasforsynings sikkerhed som fastsat i forordning (EU) 2017/1938. Det er derfor berettiget at basere den foreslåede retsakt på artikel 122, stk. 1, i TEUF.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

De foranstaltninger, der planlægges videreført med dette initiativ er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet. På grund af omfanget og de betydelige virkninger af yderligere nedskæringer i gasforsyningen fra Ruslands side er der behov for handling på EU-plan. Det er nødvendigt med en vedvarende og koordineret tilgang gennem en EU-omfattende reduktion af efterspørgslen, der foretages i en ånd af solidaritet, for at minimere risikoen for potentielle omfattende afbrydelser i vintermånederne, hvor gasforbruget vil være højere, og hvor medlemsstaterne delvis vil være afhængige af den gas, der lagres i fyldningssæsonen.

I betragtning af gasforsyningskrisens hidtil usete karakter og grænseoverskridende virkninger samt integrationsniveauet på EU's indre energimarked er der fortsat behov for en indsats på EU-plan, da medlemsstaterne hver for sig ikke i tilstrækkelig grad kan håndtere risikoen for alvorlige økonomiske vanskeligheder som følge af prisstigninger eller betydelige forsyningsafbrydelser på en koordineret måde. Kun en vedvarende EU-indsats, der er motiveret af en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne, kan sikre, at forsyningsafbrydelser ikke påfører borgerne og økonomien varig skade.

På grund af nævnte omfang og virkninger kan foranstaltningen bedre gennemføres på EU-plan, hvorfor Unionen kan vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union.

- **Proportionalitetsprincippet**

Initiativet overholder proportionalitetsprincippet. Det er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 122, stk. 1, i TEUF. Det politiske indgreb står i et rimeligt forhold til omfanget og arten af de konstaterede problemer og opfyldelsen af de fastsatte mål.

I betragtning af den hidtil usete geopolitiske situation og den betydelige trussel mod borgerne og EU's økonomi er der et klart behov for en vedvarende og koordineret indsats. Forslaget går derfor ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de mål, der er fastsat i den pågældende retsakt. De foranstaltninger, der foreslås videreført, anses for at være forholdsmæssige og bygger så vidt muligt på eksisterende tilgange såsom de eksisterende kriseniveauer og nødplaner, der er udarbejdet i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1938.

I dette forslag fastsættes det endelige resultat, der skal opnås, i form af en proces for fastsættelse af en juridisk bindende energireduktionsforpligtelse for medlemsstaterne, samtidig med at medlemsstaterne gives fuld autonomi med hensyn til at vælge de mest effektive midler til at opfylde en sådan forpligtelse i overensstemmelse med deres nationale særlige forhold og de foranstaltninger, der allerede er fastsat i de nationale nødplaner.

- **Valg af retsakt**

I betragtning af energikrisens dimension og omfanget af dens sociale, økonomiske og finansielle virkninger finder Kommissionen det hensigtsmæssigt at vedtage en forordning, der har et generelt anvendelsesområde og finder direkte og umiddelbar anvendelse. Dette vil resultere i en hurtig, ensartet og EU-omfattende samarbejdsmechanisme.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interessenter**

I betragtning af forslaget politisk følsomme karakter og det hastende behov for at udarbejde forslaget, således at det kan vedtages rettidigt af Rådet, kunne der ikke gennemføres en høring af interessenter. Spørgsmålet er imidlertid blevet drøftet med Gaskoordinationsgruppen, som omfatter repræsentanter for medlemsstaterne og europæiske sammenslutninger, der repræsenterer leverandører, operatører af infrastruktur, erhvervsdrivende og de største forbrugere af gas. Medlemmerne af Gaskoordinationsgruppen gav på mødet den 16. februar udtryk for deres forståelse for betydningen af en fortsat reduktion af efterspørgslen som en særlig omkostningseffektiv foranstaltning til at bevare og styrke forsyningssikkerheden. Desuden blev punktet taget op på det uformelle møde i Rådet (energi) den 27. februar 2023, hvor medlemsstaterne bekræftede betydningen af et passende beredskab for næste vinter 2023/24 og den vigtige rolle, som reduktion af efterspørgslen efter gas spiller i denne forbindelse.

- **Grundlæggende rettigheder**

Der er ikke påvist nogen negativ indvirkning på de grundlæggende rettigheder. Foranstaltningerne inden for rammerne af denne retsakt vil ikke påvirke rettighederne for kunder, der kategoriseres som beskyttede i henhold til forordning (EU) 2017/1938, herunder alle privatkunder. Retsakten vil gøre det muligt at mindske de risici, der er forbundet med gasknaphed, som ellers ville få store konsekvenser for økonomien og samfundet.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget kræver ikke nogen yderligere midler fra EU's budget.

5. OVERSIGT OVER INDFØRTE ÆNDRINGER

De foreslåede ændringer bygger på resultaterne i rapporten i henhold til artikel 9 og er målrettede og begrænsede i omfang med henblik på at forlænge reduktionen af efterspørgslen efter udløbet af anvendelsesperioden for forordning (EU) 2022/1369 indtil udgangen af næste vinter:

I artikel 2 foreslås det, at den referenceperiode, som reduktionen måles i forhold til, ændres fra den 1. august 2017 til den 31. marts 2022 i forordning (EU) 2022/1369 til den 1. april 2017 til den 31. marts 2022.

I artikel 3 erstattes perioden fra den 1. august 2022 til den 31. marts 2023 for medlemsstaternes frivillige reduktion af deres gasforbrug med perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024.

I artikel 5 erstattes perioden fra den 1. august 2022 til den 31. marts 2023 for medlemsstaternes obligatoriske reduktion af deres gasforbrug i en EU-alarmsituation erklæret af Rådet på forslag af Kommissionen med perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024.

I artikel 8 erstattes rapporteringen hver anden måned om den opnåede reduktion af efterspørgslen med en månedlig rapportering om reduktionen af efterspørgslen i el- og

varmeproduktionen, industrien, husholdningerne og servicesektoren i henhold til eksisterende definitioner og konventioner fra Eurostat.

I artikel 9 og 10 tilpasses datoen for Kommissionens evaluering og forordningens anvendelsesperiode, således at disse forlænges indtil den 31. marts 2024. De nugældende bestemmelser i artikel 5, hvori der anerkendes særlige nationale omstændigheder i tilfælde af obligatorisk reduktion af efterspørgslen i en EU-alarmsituation, finder fortsat anvendelse. Dette gælder navnlig undtagelserne for medlemsstater, der ikke er direkte sammenkoblet med et sammenkoblet gassystem, muligheden for at tage hensyn til gas, der forbruges som råprodukt i referenceperioden, muligheden for at reducere reduktionen i tilfælde af lav eksportkapacitet allerede ved maksimal anvendelse og endelig i tilfælde af risiko for en elkrise, herunder når elsystemet desynkroniseres fra et tredjeland.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2022/1369 for så vidt angår forlængelse af reduktionsperioden for foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og styrkelse af rapporteringen og overvågningen af deres gennemførelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets forordning (EU) 2022/1369³ har til formål frivilligt og om nødvendigt obligatorisk at reducere Unionens gasefterspørgsel, lette opfyldningen af lagrene og sikre et bedre beredskab mod yderligere forsyningsafbrydelser. Forordning (EU) 2022/1369 blev vedtaget på grundlag af artikel 122 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("TEUF") i lyset af den overhængende gasforsyningskrise forårsaget af Ruslands uprovokerede og uberettigede invasion af Ukraine i februar 2022 og behovet for, at Unionen reagerede med midlertidige foranstaltninger i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne.
- (2) I henhold til artikel 3 i forordning (EU) 2022/1369 skulle medlemsstaterne gøre deres yderste for at reducere deres gasforbrug med 15 % fra august 2022 til marts 2023. Hvis foranstaltningerne til frivillig reduktion af efterspørgslen skulle vise sig at være utilstrækkelige til at imødegå risikoen for en alvorlig forsyningsknaphed, ville Rådet på forslag fra Kommissionen kunne erklære en EU-alarmsituation i henhold til artikel 4 i forordning (EU) 2022/1369, hvilket ville udløse en obligatorisk forpligtelse til at reducere efterspørgslen. I de seneste måneder har medlemsstaterne arbejdet omhyggeligt og vedtaget foranstaltninger med det formål at reducere deres respektive gasefterspørgsel med 15 % i en ånd af solidaritet. Dette har allerede ført til en effektiv reduktion af efterspørgslen efter gas i hele Unionen på mere end 15 % fra august 2022 til januar 2023.
- (3) Der er dog fortsat alvorlige udfordringer med hensyn til energiforsynings sikkerheden. Den globale situation på gasmarkedet er ikke blevet bedre siden februar 2022, og Unionen er fortsat afhængig af visse mængder russisk gas for at imødekomme den samlede gasefterspørgsel på trods af den efterspørgselsreduktion, der er opnået med forordning (EU) 2022/1369. Takket være effektive foranstaltninger vedrørende genfyldning af lagre og reduktion af efterspørgslen har det i det seneste år ikke været nødvendigt at sætte begrænsninger for EU-borgernes energiforbrug. Elleve medlemsstater har imidlertid alligevel erklæret et tidligt varslingsniveau og én

³ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

medlemsstat et alarmniveau i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1938. Da gaspriserne stadig er usædvanligt høje, og forsyningen på verdensplan ikke er blevet bedre siden august 2022, hvor forordning (EU) 2022/1369 blev vedtaget, er der derfor et akut behov for at forlænge de foranstaltninger, der har bidraget til at dæmme op for krisen, navnlig en fortsat reduktion af efterspørgslen. Hvis foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen ophører, vil det ændre den skrøbelige, men stabile, situation, som EU har opnået, og forringe modstandsdygtigheden over for sandsynlige fremtidige udviklinger såsom en fuldstændig indstilling af importen fra Rusland. Det haster derfor med at forhindre, at Unionen udsættes for gasmangel og store prisudsving.

- (4) På grund af det betydelige fald i importen af russisk rørledningsgas i det seneste år er Unionens kapacitet med hensyn til at genfylde lagrene i øjeblikket betydeligt reduceret, også i forhold til situationen i sommeren 2022. Selv om energikrisen allerede begyndte sidste år, kunne Unionen i 2022 importere ca. 60 mia. m³ gas fra Rusland til fyldning af lagrene, herunder transit via Nord Stream 1-rørledningen; i løbet af sommeren 2022 afbrød Rusland imidlertid for i sidste ende helt at indstille gasforsyningerne via denne rørledning, som i september 2022 blev beskadiget af sabotage i en sådan grad, at det i øjeblikket ikke er muligt at transportere gas via rørledningen og heller ikke vil være det inden for en overskuelig fremtid. Med det nuværende importniveau for rørledningsgas vil Unionen kun modtage højst 20 mia. m³ import fra russiske rørledninger, hvis denne upålidelige import da ikke helt afbrydes. Der er derfor en alvorlig risiko for, at der vil opstå gasmangel i Unionen i den kommende vinter 2023-2024.
- (5) Disse alvorlige vanskeligheder forværres af en række yderligere risici og nye elementer, bl.a. i) et opsving i den asiatiske LNG-efterspørgsel, som reducerer den mængde gas, der er til rådighed på det globale gasmarked, ii) vejrforhold, som på det seneste er blevet forværret yderligere og dermed påvirker vandkraftlagringen og atomkraftproduktionen på grund af lave vandstande, iii) nye tekniske udviklinger, der øger usikkerhedsrisiciene med hensyn til tilgængeligheden af den eksisterende atomkraftproduktion og kræver en større anvendelse af gasfyret elproduktion, og iv) yderligere mulige afbrydelser af gasforsyningen, herunder en fuldstændig indstilling af gasimporten fra Rusland.
- (6) Disse vedvarende og nye, alvorlige vanskeligheder påvirker imødekommelsen af Unionens gasefterspørgsel, navnlig en rettidig og effektiv fyldning af de underjordiske lagerfaciliteter til vinteren 2023-2024, og balancen mellem udbud og efterspørgsel i løbet af denne kommende vinter.
- (7) I overensstemmelse med artikel 9 i forordning (EU) 2022/1369 har Kommissionen foretaget en evaluering af nævnte forordning, og resultaterne heraf er sammenfattet i Kommissionens rapport til Rådet. I rapporten analyseres forskellige scenarier med og uden en forlængelse af indsatsen for at reducere efterspørgslen i henhold til forordningen, herunder en forlængelse på syv måneder fra april til oktober 2023, en forlængelse på otte måneder fra august 2023 til marts 2024 og en forlængelse på et år fra april 2023 til marts 2024. I rapporten konkluderes det, at lagerniveauerne ved udgangen af oktober 2023 kun vil nå op på 69 mia. m³ uden en fortsat reduktion af efterspørgslen, hvilket er betydeligt under målet på 90 % (89,4 mia. m³) senest den 1. november som fastsat i forordning (EU) 2017/1938 som ændret ved forordning (EU) 2022/1032, og at lagrene vil være helt udtømte i februar 2024.

- (8) Med hensyn til de forskellige scenarier, der vurderes i rapporten, vil lagrene med en forlængelse på syv måneder fra april til oktober 2023 være tilstrækkeligt fyldt ved udgangen af sommeren 2023 (95 mia. m³ ved udgangen af oktober 2023, hvorved målet på 90 % nås). Da efterspørgslen efter gas selv i en normal vinter er dobbelt så høj som om sommeren, vil lagrene imidlertid være næsten tomme ved udgangen af næste vinter (9 mia. m³ ved udgangen af marts 2024). Dette medfører yderst alvorlige problemer med forsyningssikkerheden og gør det meget vanskeligt at fylde lagrene tilstrækkeligt til den efterfølgende vinter. Med en forlængelse på otte måneder fra august 2023 til marts 2024 vil lagrene blive fyldt for langsomt og kun nå op på 80 mia. m³ ved udgangen af oktober 2023, hvilket er betydeligt under målet, og lagerniveauerne vil falde til under 30 % ved udgangen af den kommende vinter (under 28 mia. m³), hvilket vil skabe alvorlige forsyningssikkerhedsmæssige problemer og gøre det vanskeligt at fylde lagrene tilstrækkeligt til den efterfølgende vinter. Kun med en forlængelse på et år med en fortsat efterspørgselsreduktion på 15 % fra april 2023 til marts 2024 vil lagerniveauerne kunne opfylde oplagringsmålet på 90 % senest den 1. november og nå op på 89,4 mia. m³ senest den 1. november 2023, og medlemsstaterne vil være på rette spor med hensyn til at nå deres respektive mål for den 1. maj med 43 mia. m³ oplagret på EU-plan ved udgangen af marts 2024.
- (9) På denne baggrund konkluderes det i rapporten, at en fortsat efterspørgselsreduktion på 15 % over en periode på tolv måneder indtil udgangen af marts 2024 er nødvendig for at sikre, at medlemsstaterne kan opfylde det oplagringsmål på 90 %, der er fastsat i forordning (EU) 2017/1938 som ændret ved forordning (EU) 2022/1032, hvilket er bydende nødvendigt for gasforsyningssikkerheden, og for at forhindre en forsyningssmangel næste vinter.
- (10) Selv om medlemsstaterne kan beslutte, hvilke foranstaltninger der er mest hensigtsmæssige for at nå oplagringsmålene, kan de ikke nås uden foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen. Faktisk konkluderes det i rapporten, at der ville være utilstrækkelige mængder gas på markedet til, at forpligtelsen ville kunne opfyldes i alle medlemsstater. Det betyder, at det ikke er alle medlemsstater, der vil være fysisk i stand til at fylde lagrene op til et passende niveau, hvilket vil medføre alvorlige problemer med forsyningssikkerheden i slutningen af vinteren 2023-2024.
- (11) Det fremgår også af rapporten, at der i perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 er behov for en reduktion af gasforbruget, som står i et rimeligt forhold til den reduktion, der er fastsat i forordning (EU) 2022/1369. Den forlængede reduktion, der er behov for, vil svare til en reduktion på 15 % i perioden fra den 1. april 2023 til marts 2024 sammenlignet med en referenceperiode fra den 1. april 2017 til den 31. marts 2022. Forlængelsen af foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen og forlængelsen af reduktionsperioden vil også give markedet fleksibilitet til at inddæmme svingninger i gaspriserne og forhindre prisstigninger som dem i 2022.
- (12) I betragtning af den nuværende nøje overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel kan selv en moderat afbrydelse have dramatiske konsekvenser for gasmarkedet. Gasoplagringsforpligtelsen finder anvendelse, medmindre der erklæres en nødsituation på regionalt niveau eller EU-niveau i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1938. Hvis ikke den frivillige koordinerede reduktion af efterspørgslen fortsætter, vil en pludselig afbrydelse på 10 % af importen af rørledningsgas til Unionen derfor enten medføre, at medlemsstaterne indfører drastiske isolerede foranstaltninger for at opfylde deres oplagringsforpligtelser, eller at der erklæres en nødsituation på EU-niveau eller regionalt niveau. En forlænget koordineret efterspørgselsreduktion i alle medlemsstater i en ånd af solidaritet er vigtig for at

genfylde lagerkapaciteten på en effektiv måde med minimale markedsforstyrrelser, hvilket stadig er afgørende for gasforsyningsikkerheden forud for vinteren 2023-2024.

- (13) Forlængelsen udgør en nødforanstaltning som reaktion på vedvarende og nye, alvorlige vanskeligheder i energiforsyningen, som indebærer en risiko for en nært forestående krise og kræver, at perioden for reduktion af gasefterspørgslen tilpasses både for at forlænge den frivillige reduktion af gasefterspørgslen og for at sikre muligheden for at kunne erklære en EU-alarmsituation og udløse en obligatorisk reduktion af gasefterspørgslen efter marts 2023.
- (14) I den aktuelle krisesituation er hele Unionen udsat for risici for energimangel og høje energipriser. Da Unionen er et indre marked, vil en gasmangel i én medlemsstat have alvorlige konsekvenser i alle andre medlemsstater i form af fysisk forsyningsknaphed på gas, prisudsving eller afbrydelser i industrikæder som følge af mulige begrænsninger for specifikke industrier i en medlemsstat. Desuden kan alle medlemsstater bidrage i en ånd af solidaritet til fortsat at mindske risikoen for energimangel og inddæmme svingninger i gaspriserne, hvis alle reducerer deres efterspørgsel. Den potentielle positive virkning af en sådan ånd af solidaritet er endda blevet øget betydeligt i løbet af det seneste år med udviklingen af ny sammenkoblingskapacitet mod øst og yderligere LNG-importkapacitet, som fysisk og virtuelt forbinder medlemsstaterne bedre med LNG-genforgasningsfaciliteter.
- (15) Det haster med at handle, da fyldningssæsonen starter i april 2023. I betragtning af de vedvarende og nye, alvorlige vanskeligheder, der er beskrevet ovenfor, vil det have umiddelbare konsekvenser for muligheden for at fylde lagrene og/eller for markedsforhold, der påvirker forsyningsikkerheden og udsving i priserne, hvis den koordinerede reduktion af efterspørgslen ikke forlænges i tide inden fyldningssæsonen.
- (16) I henhold til artikel 122, stk. 1, i TEUF kan Rådet på forslag af Kommissionen og i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet. I lyset af ovenstående betragtninger udgør den nuværende krise i forsyningen af gas, som er et energiprodukt, en sådan situation. Derfor er det nødvendigt midlertidigt at forlænge og målrettet at ændre de foranstaltninger, der er truffet i henhold til forordning (EU) 2022/1369, for at reagere på den nuværende situation i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne. Det er derfor berettiget at basere den foreslåede retsakt på artikel 122, stk. 1, i TEUF.
- (17) I henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2022/1369 skal medlemsstaterne hver anden måned og senest den 15. i den følgende måned via Eurostat aflægge rapport til Kommissionen om de opnåede reduktioner af efterspørgslen. Erfaringerne har imidlertid vist, at en rapporteringsperiode på to måneder ikke er tilstrækkelig til at give ajourførte tal, så der effektivt kan træffes beslutning om, hvorvidt der skal erklæres en EU-alarmsituation. Medlemsstaterne bør derfor indberette deres gasforbrug med henblik på vurdering af den opnåede reduktion af efterspørgslen hver måned. For at målrette foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen bedre bør overvågningen af gasforbruget på medlemsstats- og EU-plan og gennemførelsen af denne forordning baseres på en rapportering, der omfatter en opdeling af gasforbruget til el- og varmeproduktion, i husholdninger og servicesektoren i overensstemmelse med definitionerne og konventionerne i forordning (EF) nr. 1099/2008 om energistatistik.

- (18) I henhold til artikel 9 i forordning (EU) 2022/1369 skal Kommissionen foretage en evaluering og kan foreslå at forlænge denne forordnings anvendelsesperiode på grundlag af resultaterne heraf. I betragtning af den nu foreslåede forlængelse af anvendelsen af forordning (EU) 2022/1369 bør en ny evalueringsdato fastsættes til den 1. marts 2024.
- (19) De forlængede og ændrede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen bør være midlertidige og gælde indtil udgangen af næste vintersæson. På grundlag af den nye evaluering, der skal foretages senest den 1. marts 2024, bør Kommissionen kunne foreslå at forlænge deres anvendelsesperiode, hvis det er relevant.
- (20) Forordning (EU) 2022/1369 bør derfor anvendes indtil den 31. marts 2024. Ændringerne af forordning (EU) 2022/1369 bør få virkning fra den 1. april 2023, da dette er nødvendigt for at sikre en fortsat efterspørgselsreduktion på 15 % over en periode på tolv måneder fra april 2023 til udgangen af marts 2024 og for at give de økonomiske aktører, medlemsstaterne og Kommissionen mulighed for at træffe de nødvendige foranstaltninger for at nå dette mål.
- (21) Forordning (EU) 2022/1369 bør derfor ændres —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændring af forordning (EU) 2022/1369

I forordning (EU) 2022/1369 foretages følgende ændringer:

- (1) Artikel 2, nr. 5) og 6), affattes således:
- (a) "5) "referencegasforbrug": en medlemsstats gennemsnitlige gasforbrugsmængde i referenceperioden; for medlemsstater, hvor gasforbruget steg med mindst 8 % i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. marts 2022 i forhold til det gennemsnitlige gasforbrug i referenceperioden, forstås ved "referencegasforbrug" kun gasforbrugsmængden i perioden fra den 1. april 2021 til den 31. marts 2022
- (b) 6) "referenceperiode": perioden fra den 1. april 2017 til den 31. marts 2022"

- (2) Artikel 3 affattes således:

"Artikel 3

Frivillig reduktion af efterspørgslen

Medlemsstaterne skal gøre deres yderste for at reducere deres gasforbrug i perioden fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 med mindst 15 % sammenlignet med deres gennemsnitlige gasforbrug i perioden fra den 1. april 2017 til den 31. marts 2022 ("frivillig reduktion af efterspørgslen"). Artikel 6, 7 og 8 finder anvendelse på disse foranstaltninger til frivillig reduktion af efterspørgslen."

(3) Artikel 5, stk. 2, affattes således: "2. Med henblik på obligatorisk reduktion af efterspørgslen, så længe der er erklæret en EU-alarmsituation, skal gasforbruget i hver medlemsstat fra den 1. april 2023 til den 31. marts 2024 ("reduktionsperioden") være 15 % mindre end dens referencegasforbrug. Eventuelle reduktioner af efterspørgslen, som medlemsstaterne har opnået i perioden forud for erklæringen af EU-alarmsituationen, skal tages i betragtning ved beregningen af den obligatoriske reduktion af efterspørgslen."

(4) Artikel 8, stk. 1, affattes således:

"1. Hver medlemsstats kompetente myndighed overvåger gennemførelsen af foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen på dens område. Medlemsstaterne aflægger hver anden måned og senest den 15. i den følgende måned rapport til Kommissionen om gasforbruget (i terajoule, Tj). Medlemsstaterne medtager i deres rapport en opdeling af reduktionen af efterspørgslen efter gas pr. sektor, herunder gasefterspørgslen for følgende sektorer:

- a) input til el- og varmeproduktion
- b) endeligt energiforbrug i industrien
- c) endeligt energiforbrug i husholdninger og servicesektoren.

Med henblik på dette stykke finder definitionerne og konventionerne i forordning (EF) nr. 1099/2008 om energistatistik anvendelse.

Gaskoordinationsgruppen bistår Kommissionen med overvågning af den frivillige og den obligatoriske reduktion af efterspørgslen."

(5) I artikel 9 ændres "1. maj 2023" til "1. marts 2024"

(6) I artikel 10 affattes andet afsnit således:

"Den finder anvendelse indtil den 31. marts 2024."

Artikel 2

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft den 1. april 2023.

Den anvendes indtil den 31. marts 2024.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*